

Zrinka Šimunić

Istraživanja o porijeklu i evoluciji jezika: društveno-povijesni, teorijski i interdisciplinarni aspekti

Jezik je jedno od definitornih obilježja ljudske prirode, a njegovo porijeklo usko je povezano s porijeklom čovjekovih izvanrednih kognitivnih sposobnosti kao i s porijeklom kulture u svim njenim oblicima - od religijskog ponašanja preko smisla za umjetnost i estetiku do razvijenih i složenih društvenih tvorevina.

Istraživanja o porijeklu i evoluciji jezika, čiji počeci sežu još u antičko doba, vrlo su intenzivna u jednom dijelu znanstvene zajednice. Prvo temeljno pitanje za čijim se odgovorom traga odnosi se na datiranje emergencije jezične sposobnosti i ono otvara ništa manje složeno pitanje same definicije ljudskoga jezika. Drugo temeljno pitanje bitno za razumijevanje onoga u čemu se sastoji ljudska posebnost je kako se jezična sposobnost mogla razviti tijekom evolutivne povijesti i diversificirati u toj mjeri da je danas inkarnirana u tolikom broju različitih jezičnih sustava.

Ovo široko područje istraživanja, kojim se bave brojne suvremene lingvističke teorije, sve više podrazumijeva i uključivanje drugih disciplina – od paleoantropologije i arheologije preko kognitivne psihologije i neuroznanosti do etologije i genetike - koje postupno otvaraju nove perspektive o ovoj složenoj tematici. Cilj ovog izlaganja je ponuditi sintetički pregled tih istraživanja, s posebnim osvrtom na njihove društveno-povijesne, teorijske i interdisciplinarne aspekte.